

Tradičná výšivka má svoje miesto aj v súčasnej móde

Motívy zo slovenských krojov zaujali študentky z prievidskej Kaliny. Vedia si ich predstaviť na niektorých častiach odevov.

PRIEVIDZA. Kroje hýbu módou už takmer celé desaťročie, no do prievidskej Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Prievidzi sa dostali až teraz. Študentkám odevného dizajnu na ne ponúkla nový pohľad Veronika Matušková, ktorá si na vysokej škole odbehla od novínárstva k vyšívaniu.

Dizajn sa folklóru báť nemusí

Vyšívané blúzky i sukne hrali prím na prednáške v Kaline pod názvom Kroje hýbu módou, ktorej myšlienka sa zrodila v hlave mladej učiteľky Petry Bartovej.

Folklor ako aktuálna téma klauzúrnej, teda súborne záverečnej práce prváčok, nebol jediným dôvodom pre usporiadanie prednášky.

„Do vyučovania som chcela vniesť niečo nové, čo tu ešte nebolo a čo žiačky dostatočne zaujme i inšpiruje,“ vysvetľuje Bartová. Jej samotnej nie je ľudová kultúra vôbec cudzia, od-

malička ju obklopovalo umelecky spracované drevo z dielne jej otca, na hornej Nitre dobre známeho rezbára Michala Bartu.

Remeselnú záľubu rovnako zohľadnila aj pri výbere prednášateľky, ktorá by dokázala tému ľahšie podať pred generáciou nástročných.

„Musím sa priznať, že v ich veku mi ani len na um nezišlo, že sa o desať rokov vrátim na stredoškolskú pôdu a budem ospevovať slovenské výšivky. Keď niečo človek robí zo srdca a verí tomu, posúva to jeho hranice vyššie a vyššie,“ opisuje svoje pocity po prvej folklórnej prednáške vyštudovaná novinárka Veronika Matušková.

Počas nej devätnástim stu-

dentkám všetkých troch ročníkov ukázala, ako sa môže ľudový odev minulých storočí oživiť v súčasnom odievaní. Prezentáciu doplnila o ukážku vlastného oblečenia s ľudovým nádychom či predlohy s rôznymi technikami.

Študentky sa naučia vyšívať

Možnosť vidieť a počuť o téme naživo súvisí s prepájaním teórie a súčasnej praxe v rámci stredoškolského vzdelávania na Slovensku, čo je dôležité aj pre neskoršie uplatnenie sa absolventiek odboru odevného dizajnu. Podľa reakcií študentky vítajú takéto obohatenie výučby a už teraz majú niekoľko nápadov.

„Zapáčila sa mi výšivka na

rozšírených rukávoch a blúzka s korzetom, no ja by ju som rada aplikovala na dolnom okraji sukne alebo na blúzke,“ prezrádza svoje predstavy tretiačka Angelika Mešinová.

Prváčka Dominika Hitková postrehla v ukážkach veľkú dávku trpezlivosti: „Keby som vedela vyšívať vzory s takými detailmi, pre ktoré by som však asi nemala nervy, spravila by som si niečo na tričko. Začala by som ale s niečím jednoduchším.“

Angelikina spolužiačka Andrea Miháliková v nich zase vidí zložité postupy: „Každý krojový odev bol pekný, každý mal svoje čaro. Z techník by som si tiež vybrala vyšívanie. Veľmi ma zaujalo, no verím, že je to náročná technika.“

Positívna odozva študentiek povzbudila organizátorku prednášky k tomu, aby ich v blízkej dobe naučila niektoré staré techniky, medzi inými aj paličkovanie. Nie je vylúčené, že sa folklór stane stredobodom pozornosti niektorej zo študentiek, ktorá ho v budúcnosti nebude vnímať cez zarobené peniaze, ale ako rozvíjanie ľudovej kultúry v modernej dobe.

(MV)